

Sygnatura akt IX Gc 969/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 26 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Iwona Dziamska

Protokolant: st. sekr. sąd. Dorota Jankowiak

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2013 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W. reprezentowany przez Marszałka Województwa (...)

przeciwko J. J. zam. w P.

o zapłatę (z tytułu wypłaty przez powoda należności na rzecz pracowników: G. D., M. J., W. Ł., M. M. (1), M. M. (2), Z. W., W. N., R. F., T. W., W. F., A. M., Z. T., S. N., A. P., J. R., H. M., M. K., T. Ś., M. W., W. S.)

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 276.099,51 zł (dwieście siedemdziesiąt sześć tysięcy dziewięćdziesiąt dziewięć złotych pięćdziesiąt jeden groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 lutego 2013 roku do dnia zapłaty;
2. kosztami postępowania obciąża pozwanego i w związku z tym zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Iwona Dziamska

Sygn. akt IX Gc 969/13

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym do Sądu Okręgowego w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy w dniu 20 czerwca 2013 r. powód Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, aby pozwani J. J. i J. M. zapłacili solidarnie powodowi kwotę 276.099,51 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28 lutego 2013 r. do dnia zapłaty (tj. od dnia następnego po upływie 14 dniowego terminu do spełnienia świadczenia wyznaczonego w wezwaniu do zapłaty, doręczonemu J. J. w dniu 13 lutego 2013 r.) oraz kosztami procesu według norm przepisanych, w tym kosztami zastępstwa procesowego, a w przypadku wniesienia sprzeciwu – także o przeprowadzenie rozprawy w razie nieobecności powoda. Nadto powód wniósł o wymienienie w sentencji orzeczenia, przy oznaczeniu przedmiotu sprawy, że jest nim należność za pracę 24 pracowników.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że w związku na niewykonanie obowiązku przez pracodawcę Centrum (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. wypłacił na zaspokojenie roszczeń pracowniczych łącznie kwotę 209,032, 61 zł. W treści uzasadnienia powód przedstawił szczegółowe zestawienie roszczeń zaspokojonych ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych byłych pracowników Centrum (...) sp. z o.o. w P.. Nadto strona powodowa wskazała, że zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych, wypłata

ze środków Funduszu powoduje z mocy prawa przejście na M. Województwa, działającego w imieniu dysponenta Funduszu, roszczenia wobec m.in. pracodawcy o zwrot wypłaconych świadczeń. Dodała przy tym, że roszczenia dochodzone przez nią w niniejszym postępowaniu dotyczą należności pracowników związanych ze stosunkami pracy istniejącymi w czasie, gdy pozwani byli członkami zarządu Centrum (...) sp. z o.o. w P.. Powód zaznaczył, że dochodząc zwrotu wypłaconych świadczeń na rzecz pracowników w/w spółki wystąpił z powództwem przeciwko niej, w następstwie czego zostało wydanych sześć następujących nakazów zapłaty:

- nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w Poznaniu, Wydział I Cywilny z dnia 28.09.2010r., sygn. akt I Nc 212/10;
- nakaz zapłaty Referendarza Sądowego w Wydziale I Cywilnym Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 14.12.2010r., sygn. akt I Nc 1345/10;
- nakaz zapłaty Referendarza Sądowego w Wydziale I Cywilnym Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 21.02.2011r., sygn. akt I Nc 30/11;
- nakaz zapłaty Referendarza Sądowego w Wydziale I Cywilnym Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 02.03.2011r., sygn. akt I Nc 151/11;
- nakaz zapłaty Referendarza Sądowego w Wydziale I Cywilnym Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 31.05.2011r., sygn. akt I Nc 601/11;
- nakaz zapłaty Referendarza Sądowego w Wydziale I Cywilnym Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 18.10.2011r., sygn. akt I Nc 1227/11.

Powód w treści uzasadnienia wskazał także, że w dniu 28 kwietnia 2010 r. Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P., Wydział XI Gospodarczy do Spraw Upadłościowych i Naprawczych, sygn. akt XI Gu 23/10 oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości Centrum (...) sp. z o.o. w P. obejmującej likwidację majątku dłużnika na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze. Strona powodowa nadmienila, że uzyskała w/w tytuły egzekucyjne przeciwko spółce Centrum (...), wobec której egzekucja okazała się bezskuteczna, albowiem jej stan majątkowy nie pozwalał na zaspokojenie roszczeń powoda. Wskazała, że dowodem świadczącym o bezskuteczności egzekucji w niniejszej sprawie jest m.in. wydane przez Sąd niniejsze orzeczenie w przedmiocie oddalenia wniosku o ogłoszeniu upadłości spółki Centrum (...). Powód podkreślił, że z uwagi na powyższe nie prowadził on przeciwko w/w spółce z o.o. postępowania egzekucyjnego, gdyż sytuacja majątkowa, potwierdzona zgromadzonymi dokumentami, wskazuje na to, iż nie ma szans na odzyskanie należności od spółki będącej dłużnikiem.

Powód dodał również, że pozwani J. J. i J. M. odpowiadają solidarnie za zobowiązania spółki, albowiem byli członkami zarządu Centrum (...) sp. z o.o. uprawnionymi do samodzielnego reprezentowania spółki w okresie kiedy powstały zobowiązania z tytułu niewypłaconych należności ze stosunku pracy niniejszej spółki w stosunku do zatrudnionych w niej pracowników. Podał przy tym, że pozwany J. J. pełnił funkcję członka zarządu w spółce w okresie od 07 grudnia 1989 r. do 19 maja 2009 r. , zaś J. M. w okresie od dnia 19 maja 2009 r.

Powód wezwał do zapłaty pozwanych, którzy pełnili funkcję członków zarządu spółki w czasie właściwym dla złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki. Zdaniem powoda - pozwani odpowiadają na podstawie art. 299 k.s.h. za zobowiązania spółki. Na wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie składają się kwoty: wynikające z w/w sześciu nakazów zapłaty z tytułu należności głównej, kwoty z tytułu odsetek ustawowych za opóźnienie,- skapitalizowanych od przedmiotowych należności głównych oraz kwota 1.412,75 zł – tytułem kosztów procesu

zasądzonych w nakazie zapłaty Sądu Okręgowego w Poznaniu, Wydział I Cywilny z dnia 28.09.2010 r. sygn. akt I Nc 212/10.

Nakazem zapłaty z dnia 8 lipca 2013 roku sygn. akt IX GNC 931/13, wydanym w postępowaniu upominawczym, Sąd Okręgowy w Poznaniu zasądził od pozwanych J. J. i J. M. solidarnie na rzecz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W. kwotę 276.099,51 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 lutego 2013 roku do dnia zapłaty, a także kwotę 7. 217 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Nakaz zapłaty z dnia 8 lipca 2013 roku sygn. akt IX GNC 931/13 wobec pozwanego J. M. uprawomocnił się w dniu 20 sierpnia 2013 r.

W ustawowym terminie pozwany J. J. wniósł sprzeciw.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego, a także przeprowadzenie rozprawy pod nieobecność pozwanego.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany wskazał, że bezsporną jest okoliczność, że na przełomie 2010/2011 powód wypłacił świadczenia byłym 24 pracownikom Centrum (...) spółka z o.o. w P.. Nadto fakt, że pozwany przestał pełnić funkcję członka zarządu w/w spółce z dniem 19 maja 2009 r.

Pozwany wskazując na bezzasadność w stosunku do niego powództwa zaznaczył, że zobowiązania spółki wobec powoda powstały w dacie kiedy pozwany przestał pełnić funkcje członka zarządu w Centrum (...) Wdrożeniowym, a tym samym był on pozbawiony praw i możliwości odniesienia się lub uregulowania tych zobowiązań.

Z ostrożności procesowej pozwany podał, że decyzje o wypowiedzeniach umów o pracę podejmował na przełomie maja i czerwca 2009 r. nowy zarząd spółki w osobie J. M.. Na te decyzje pozwany nie miał wpływu, a skutkowały one koniecznością wypłacenia ekwiwalentów, odpraw i innych świadczeń na rzecz pracowników zatrudnionych w niniejszej spółce. Pozwany wskazał, że decyzje o wypłatach (lub o nie wypłaceniu) wynagrodzeń za maj i miesiące następne również podejmował nowy zarząd spółki. Podkreślił, że spółka w czerwcu 2009 r. posiadała znaczne fundusze pochodzące od wpłat klientów. Środki te lokowane były na prywatnym koncie J. M. w Banku (...). Majątek spółki w tamtym okresie w postaci środków trwałych szacowany był na ok. 1. 500, 000 zł i w przypadku zaniechania działalności (co nastąpiło) wystarczał na pokrycie zobowiązań. Pozwany dodał, że prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu sygn. akt VIII. U. (...) z dnia 7 września 2012 r. pozwany został zwolniony z odpowiedzialności za nieopłacone składki ZUS, FP, FGŚP za okres poprzedzający ustąpienie z funkcji członka zarządu spółki. Nadto strona pozwana dodała, że oświadczenia byłych pracowników spółki częściowo mijają się z prawdą.

Pismem z dnia 10 września 2013 r. powód ustosunkował się do sprzeciwu pozwanego J. J.. Strona powodowa wskazała, że w związku z ponoszeniem odpowiedzialności członków zarządu na zasadach określonych w art. 299 k.s.h. wystarcza samo istnienie zobowiązania w czasie bycia członkiem zarządu spółki, zaś jego wymagalność w tym okresie nie jest konieczna. Zaznaczyła, że w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego odpowiedzialność członków zarządu spółki z art. 299 k.s.h. nie jest wyłączona w wypadku, gdy zobowiązania powstały wprawdzie po zaprzestaniu przez daną osobę pełnienia funkcji członka zarządu, lecz nie powstałaby, gdyby zarząd wystąpił z wnioskiem o ogłoszenie upadłościowe właściwym czasie. Podkreśliła przy tym, że odmienna wykładnia art. 299 k.s.h. eliminowałaby jego funkcję zabezpieczającą tego przepisu, która sprowadza się do pociągnięcia, do odpowiedzialności osób sprawujących zarząd w razie nie wystąpienia w terminie z wnioskiem o ogłoszenie upadłości.

W piśmie z dnia 06 listopada 2013 r. pozwany podkreślił, że zobowiązania spółki Centrum (...) wobec powoda powstały i stały się wymagalne po dacie kiedy pozwany J. J. nie pełnił w spółce żadnej funkcji. Dodał, że zgodnie z prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu Wydział VIII Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7 września 2012 r. sygn. akt VIII. U. (...) pozwany nie odpowiada m.in. za składki za miesiąc kwiecień 2009 r. Nadto pozwany podważył wiarygodność dokumentów w postaci wniosków indywidualnych byłych pracowników spółki, dotyczących wypłaty od powoda, wskazując, iż są one nierzetelne i w części mijają się z prawdą.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Centrum (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. wpisane jest do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr (...). Przedmiotem działalności Spółki jest m.in. produkcja wyspecjalizowanych maszyn i linii produkcyjnych dla innych podmiotów gospodarczych. Na przełomie 2008/2009 r. firma zaczęła tracić płynność finansową, w związku z nieuregulowaniem przez jej kontrahentów należności za zrealizowane zobowiązania. W związku z trudną sytuacją finansową i gospodarczą m.in. członek jej zarządu - pozwany J. J. rozpoczął działania w celu poszukiwania nowego inwestora, który dofinansował spółkę i rozszerzył działalność gospodarczą. Poszukiwania wzmogły się w kwietniu 2009 r., kiedy to przedmiotowa spółka nie posiadała już wystarczających środków na wypłatę wynagrodzeń dla swoich pracowników i odprowadzanie należnych składek pracowniczych do ZUS. W związku z powyższym pozwany J. J. reprezentujący Centrum Wdrożeniowo – (...) podpisał z pozwanym J. M. w dniu 19 maja 2009 r. umowę sprzedaży udziałów, na mocy której pozwany J. M. w zamian za przyjęcie w/w spółki zobowiązał się do spłacenia wszystkich zaległości finansowych firmy tj. zaległości w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i Urzędzie Skarbowym. Nadto przejął zobowiązanie „dokapitalizowania” przejmowanej spółki oraz rozszerzenie zakresu prowadzonej przez nią działalności gospodarczej. Przedmiotowa umowa sprzedaży udziałów potwierdzona została aktem notarialnym sporządzonym w kancelarii notarialnej we W.. Na mocy w/w aktu notarialnego odwołano dotychczasowego dyrektora spółki pozwanego J. J., a jego miejsce powołano pozwanego J. M.. W chwili podpisywania przedmiotowej umowy spółka nie uregulowała wynagrodzeń pracowników za kwiecień 2009 r. i nie wypłaciła ekwiwalentów za niewykorzystany urlop. Nadto spółka, mimo naliczania pracownikom składek emerytalno – rentowych, chorobowych i wypadkowych począwszy od stycznia 2009 r. nie odprowadzała ich do ZUS. W maju 2009 r. pracownikom spółki wypłacono 30 procent wynagrodzenia należnego za miesiąc kwiecień 2009 r. Dodatkowo na początku czerwca 2009 r. wszystkim pracownikom wypłacono kwotę 500 zł na poczet wynagrodzenia za kwiecień 2009 r.

Nowy zarząd spółki złożył wniosek o zmianę wpisu dotyczącego członków zarządu dopiero w dniu 05 sierpnia 2009 r.

Dowód: odpis (...) sp. z o.o. (k.000102-000106), kserokopia Aktu Notarialnego Repertorium A nr 7408/1989 dot. zawarcia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, -spółki działającej pod firmą: Centrum (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. (k.000107-000108, k.1000108v), kserokopia wzoru podpisu pozwanego J. J. (k.000109), kserokopia umowy sprzedaży udziałów z dnia 19.05.2009 r. (k.000110-000111), kserokopia aktu notarialnego z 19.05.2009 r. Repertorium A nr 7298/2009 dot. m.in. zmiany umowy spółki z dnia 7.12.1989 r. (Repertorium A nr 7408/1989) oraz odwołania z funkcji dyrektora spółki pozwanego J. J. i powołania do pełnienia funkcji dyrektora spółki pozwanego J. M. (k.000112-000112v, k.000113), kserokopia postanowienia o umorzeniu śledztwa z dnia 29.04.2010 r. sygn. akt I Ds. 1372/10 (k.147-152).

W dniu 28 kwietnia 2010 r. Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P., Wydział XI Gospodarczy do Spraw Upadłościowych i Naprawczych, sygn. akt XI Gu 23/10 oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości Centrum (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. obejmującej likwidację majątku

dłużnika, albowiem majątek okazał się niewystarczający na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego.

Dowód: kserokopia postanowienia Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w P., Wydział XI Gospodarczy do Spraw Upadłościowych i Naprawczych, sygn. akt XI Gu 23/10 z dnia 28.04.2010r. (k.000091-000093), kserokopia wniosku wierzyciela o ogłoszenie upadłości (k.000095-000096), kserokopia zaświadczenia Z. O.. w P. z dnia 04.01.2013 r. o zaleganiu przez Centrum (...) sp. z o.o. w P. z tytułu niezapłaconych składek oraz bezskuteczności prowadzonego przeciwko spółce postępowania egzekucyjnego (k.000094), kserokopie dokumentów dotyczących bezskuteczności egzekucji w stosunku do spółki Centrum (...) sp. z o.o. w P. (k.000097-000101).

Powód w związku z niewypłacalnością Centrum (...) sp. z o.o. w P., w wyniku złożenia przez 24 byłych pracowników wniosków indywidualnych o wypłatę świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z tytułu niezaspokojonych roszczeń pracowniczych, wypłacił na ich rzecz kwotę w łącznej wysokości 209.032,61 zł.

Dowód: kserokopie wniosków indywidualnych o wypłatę świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z tytułu niezaspokojonych roszczeń pracowniczych wraz z kserokopiami poleceń przelewów (k.000036-000090).

Powód uzyskał następujące tytuły egzekucyjne przeciwko spółce Centrum (...) sp. z o.o. w P.:

- nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w Poznaniu, Wydział I Cywilny z dnia 28.09.2010r., sygn. akt I Nc 212/10;
- nakaz zapłaty Referendarza Sądowego w Wydziale I Cywilnym Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 14.12.2010r., sygn. akt I Nc 1345/10;
- nakaz zapłaty Referendarza Sądowego w Wydziale I Cywilnym Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 21.02.2011r., sygn. akt I Nc 30/11;
- nakaz zapłaty Referendarza Sądowego w Wydziale I Cywilnym Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 02.03.2011r., sygn. akt I Nc 151/11;
- nakaz zapłaty Referendarza Sądowego w Wydziale I Cywilnym Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 31.05.2011r., sygn. akt I Nc 601/11;
- nakaz zapłaty Referendarza Sądowego w Wydziale I Cywilnym Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 18.10.2011r., sygn. akt I Nc 1227/11.

Powód nie prowadził przeciwko niniejszej spółce postępowania egzekucyjnego, gdyż jej sytuacja majątkowa wskazywała na niemożność odzyskania należności od niej.

Dowód: kserokopie nakazów zapłaty wraz z postanowieniami o nadaniu klauzuli wykonalności (k.000025-000035), kserokopia postanowienia Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w P., Wydział XI Gospodarczy do Spraw Upadłościowych i Naprawczych, sygn. akt XI Gu 23/10 z dnia 28.04.2010r. (k.000091-000093), kserokopia wniosku wierzyciela o ogłoszenie upadłości (k.000095-000096), kserokopia zaświadczenia Z. O.. w P. z dnia 04.01.2013 r. o zaleganiu przez Centrum (...) sp. z o.o. w P. z tytułu niezapłaconych składek oraz bezskuteczności prowadzonego przeciwko spółce postępowania egzekucyjnego (k.000094), kserokopie dokumentów dotyczących bezskuteczności egzekucji w stosunku do Centrum (...) sp. z o.o. w P. (k.000097-000101), okoliczność bezsporna

Powód skierował do pozwanych wezwanie do zapłaty z dnia 08 lutego 2013 r., skutecznie doręczone pozwanemu J. J. w dniu 13 lutego 2013 r. Pozwany odmówił jednak uregulowania należności.

Nadto powód skierował do pozwanych pismo z dnia 04 marca 2013 r., w którym sprostował informację w zakresie dat ustania stosunków pracy dotyczących pracowników, którym wypłacono środki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Dowód: kserokopie wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru (k. 000114-000117), kserokopie pism z dnia 26.02.2013 r. i 04.03.2013 r. wraz z potwierdzeniem nadania (k. 000118-000120).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych do akt sprawy, a powołanych w treści uzasadnienia. Dokumentom tym Sąd dał wiarę w całości. Strony nie kwestionowały ich mocy dowodowej, a Sąd z urzędu nie znalazł ku temu podstaw. Pozwany J. J. zakwestionował jedynie wiarygodność dokumentów w postaci wniosków indywidualnych o wypłatę świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z tytułu niezaspokojonych roszczeń pracowniczych, wskazując na ich niewiarygodność. Trzeba przy tym podkreślić, że podczas rozprawy w dniu 14 listopada 2013 r. pozwany złożył zastrzeżenie do protokołu twierdząc, że zgadza się z decyzją Sądu w przedmiocie przeprowadzenia dowodu z dokumentów dołączonych do treści pozwu m.in. w/w dokumentów, lecz uważa, iż powinny być z nich wyciągnięte inne wnioski. Nadto pozwany nie zgodził się z twierdzeniami powoda, że wypłacił on wynagrodzenie 24 pracownikom. W ocenie pozwanego powód wypłacił wynagrodzenie 20 pracownikom. Strona pozwana podkreśliła przy tym, że opiera swoje stanowisko w tym zakresie o dane przedstawione w tabeli zamieszczonej w treści pozwu.

W ocenie Sądu stanowisko pozwanego w wyżej wymienionej kwestii dotyczącej wiarygodności dokumentów dotyczących indywidualnych wniosków pracowników w przedmiocie wypłacenia wynagrodzenia, okazało się zmienne i niespójne. Pozwany w żaden sposób nie wykazał, żeby przedmiotowe dokumenty okazały się niewiarygodne, czy chociażby nierzetelnie sporządzone. Nadto należy zauważyć, że w treści uzasadnienia sprzeciwu pozwany wskazał, iż bezsporną jest okoliczność, że na przełomie 2010/2011 powód wypłacił świadczenia byłym 24 pracownikom Centrum (...) spółka z o.o. w P., co stanowi istotną sprzeczność z twierdzeniami pozwanego wyrażonymi podczas rozprawy z dnia 14 listopada 2013 r., a wskazanymi w zastrzeżeniach do protokołu.

Na rozprawie w dniu 14 listopada 2013 r. Sąd postanowił przeprowadzić dowód z dokumentów załączonych do pozwu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że powód Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych jest w niniejszej sprawie czynnie legitymowany do wystąpienia z powództwem. W myśl, bowiem art. 16 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy wypłacił on świadczenia pracownicze ze środków Funduszu. Nadto zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych, wypłata ze środków Funduszu spowodowała z mocy prawa przejście na M. Województwa, działającego w imieniu dysponenta Funduszu, roszczenia wobec m.in. pracodawcy o zwrot wypłaconych świadczeń.

Trzeba w tym miejscu podkreślić, że sprawą „wynikającą z przejścia na Fundusz roszczeń wobec pracodawcy” jest niewątpliwie sprawa przeciwko członkom zarządu, w której powód wywodzi swe roszczenie z treści art. 299 k.s.h.

Okolicznością sporną w niniejszej sprawie było kwestionowanie przez pozwanego J. J. przede wszystkim jego odpowiedzialności za zobowiązania spółki wynikającej z przesłanek art. 299 k.s.h.

Na wstępie, na uwagę zasługuje okoliczność, że powód uzyskał tytuły egzekucyjne przeciwko spółce Centrum (...) w P., wobec której egzekucja okazała się bezskuteczna, albowiem jej stan majątkowy nie pozwalał na zaspokojenie roszczeń powoda. **Dowodem świadczącym o bezskuteczności egzekucji w niniejszej sprawie jest m.in. wydane postanowienie w dniu 28 kwietnia 2010 r. Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P., Wydział XI Gospodarczy do Spraw Upadłościowych i Naprawczych, sygn. akt XI Gu 23/10, w którym Sąd oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości Centrum (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. obejmującej likwidację majątku dłużnika (majątek okazał się niewystarczający na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego). Trzeba podkreślić, że z materiału dowodowego w postaci dokumentów, zgromadzonego w aktach sprawy, którego Sąd nie kwestionował, wynika, iż powód nie prowadził przeciwko w/w spółce postępowania egzekucyjnego, gdyż jej sytuacja majątkowa wskazywała na niemożność odzyskania od niej należności.** Pozwany składając sprzeciw, a także w trakcie całego postępowania, nie zaprzeczył okoliczności, że egzekucja przedmiotowych należności przysługujących powodowi przeciwko spółce okazała się nieskuteczna. **Dlatego Sąd nie prowadził postępowania dowodowego na okoliczności bezsporne.**

W związku z powyższym w ocenie Sądu powód wykazał zgodnie z wytycznymi art. 299 § 1 k.s.h., chociaż nie wprost, że egzekucja przeciwko niniejszej spółce okazała się bezskuteczna.

W związku z bezskutecznością egzekucji prowadzonej przeciwko spółce, należy nadmienić, że ustalenie przewidzianej w art. 299 § 1 k.s.h. przesłanki bezskuteczności egzekucji może nastąpić na podstawie każdego dowodu, z którego wynika, iż spółka nie ma majątku pozwalającego na zaspokojenie wierzyciela pozywającego członków zarządu. Dowodami bezskuteczności egzekucji mogą być m.in. postanowienie o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości z tego powodu, że majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, postanowienie o umorzeniu postępowania upadłościowego z tego powodu, iż majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, nie wyjawienie majątku spółki w trybie art. 913 i nast. k.p.c. przed wszczęciem egzekucji lub w toku egzekucji prowadzonej przeciwko spółce, bilans spółki wskazujący na to, że majątek spółki nie wystarcza na pokrycie wierzytelności przysługujących osobie dochodzącej roszczenia od członków zarządu, a także wszelkie inne dowody, wskazujące że w danej sytuacji nie jest realne uzyskanie zaspokojenia przez wierzyciela z pozostałego jeszcze majątku spółki. Takim dowodem może być też postanowienie o ukończeniu postępowania, w trakcie którego nie wyegzekwowano w całości należności wierzyciela.

Należy przy tym zauważyć, że nie można zgodzić się ze stanowiskiem pozwanego J. J. że istotnym w sprawie jest to, że zobowiązania spółki wobec powoda powstały w dacie kiedy pozwany przestał pełnić funkcje członka zarządu w Centrum (...) Wdrożeniowym, a tym samym był on pozbawiony praw i możliwości odniesienia się lub uregulowania tych zobowiązań. W ocenie Sądu do stwierdzenia odpowiedzialności członków zarządu na zasadach określonych w art. 299 k.s.h. wystarcza samo wykazanie istnienia zobowiązania wobec spółki i niemożność jego wyegzekwowania od samej spółki. Nadto należy zaznaczyć, że zdaniem Sądu odpowiedzialność członków zarządu spółki z art. 299 k.s.h. nie jest uzależniona wprost od daty powstania należności i daty jej wymagalności.

Stosownie do art. 299 § 1 k.s.h., jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu opowiadają solidarnie za jej zobowiązania. Jest to odpowiedzialność subsydiarna, gdyż uzupełnia ona odpowiedzialność spółki w ten sposób, że gdy egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, dopiero wówczas można sięgnąć do majątku członków zarządu. Posiłkowy charakter odpowiedzialności oznacza też, że nie można zaspokoić się z majątku

członków zarządu, jeżeli nie wykorzystano drogi sięgnięcia do majątku spółki i egzekucja w rzeczywistości była bezskuteczna.

Zgodnie z art. 299 § 2 k.s.h. członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w art. 299 § 1 k.s.h., jeżeli wykaze, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz nie wszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo nie zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz nie wszczęcie postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody.

Bezspornym w niniejszej sprawie jest fakt istnienia roszczenia powoda względem Centrum (...) sp. z o.o. w P.. Roszczenie to zostało stwierdzone sześcioma tytułami wykonawczymi, zaopatrzonymi w klauzulę wykonalności. **Należy zauważyć, iż zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w uchwale z dnia 15 czerwca 1999 r., III CZP 10/99 (OSNC 1999, nr 12, poz. 203) wierzyciel powołujący się na bezskuteczność egzekucji przeciwko spółce z o.o. nie może pozwać członka zarządu tej spółki na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. bez uprzedniego uzyskania tytułu egzekucyjnego przeciwko spółce. Sąd Najwyższy w tym orzeczeniu wskazał przede wszystkim, iż wprawdzie stwierdzenie istnienia zobowiązania nie należy do kwestii prejudycjalnych, których rozstrzygnięcie nie może nastąpić w postępowaniu mającym rozstrzygnąć o odpowiedzialności z tego wynikającej, to nie może wchodzić w rachubę możliwość rozstrzygania w procesie przeciwko członkom zarządu spółki o istnieniu zobowiązania spółki.** Skarżący musi zatem najpierw dysponować tytułem egzekucyjnym przeciwko spółce i dopiero może występować przeciwko członkom jej zarządu.

Reasumując: zgodnie z przesłankami wynikającymi z art. 299 § 1 k.s.h. powód, oprócz udowodnienia bezskuteczności egzekucji przeciwko spółce i posiadania tytułów egzekucyjnych przeciwko niniejszemu podmiotowi gospodarczemu, wykazał też, że w chwili powstania i wymagalności zobowiązania członkami zarządu spółki byli pozwani, w tym J. J..

Odwołując się zaś do twierdzeń pozwanego, J. J. podniósł natomiast szereg okoliczności mających uwolnić jego od odpowiedzialności wynikającej z art. 299 k.s.h.

Na wstępie rozważań dotyczących powyższej kwestii trzeba wskazać, że w doktrynie i orzecznictwie przeważa pogląd, że odpowiedzialność członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przewidziana w art. 299 k.s.h. (uprzednio art. 298 k.h.) ma charakter odszkodowawczy, gdyż jej źródłem jest zawinione zachowanie tych osób (uchwała Sądu Najwyższego z 4 lipca 1997 roku, sygn. akt III CZP 24/97, OSNC 1997/11/165, wyrok Sądu Najwyższego z 21 lutego 2002 roku, sygn. akt IV CKN 793/00, OSNC 2003/2/22).

W procesie o zasądzenie roszczenia opartego na art. 299 § 1 k.s.h. to niewątpliwie powoda obciąża ciężar wykazania przesłanek pozwalających uwzględnić jego roszczenie, m.in. stwierdzenia bezskuteczności egzekucji, z którego wynika domniemanie powstania szkody rozumianej w w/ w sposób. Tak jak to zostało wskazane powyżej, powód wykazał, chociaż nie wprost, że takim dowodem jest m.in. postanowienie Sądu Rejonowego w Poznaniu – Stare Miasto w P., Wydział XI Gospodarczy do Spraw Upadłościowych i Naprawczych, sygn. akt XI Gu 23/10, w którym Sąd oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości Centrum (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. obejmującej likwidację majątku dłużnika. Sąd wydał przedmiotowe orzeczenie albowiem majątek spółki okazał się niewystarczający na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego. Tym samym została stwierdzona bezskuteczność egzekucji wobec spółki. Nadto powód wykazał przysługującą mu w stosunku do niniejszej spółki wierzytelność.

Zaś pozwanego J. J., podnoszącego zarzuty wskazane w treści sprzeciwu, obciąża natomiast dowód ich wykazania. Pozwany w toku postępowania nie wykazał, że nie odpowiada za decyzje zarządu spółki Centrum (...) Wdrożeniowego związane z roszczeniami jej byłych 24 pracowników,

wynikających ze stosunku pracy. Trzeba dodać, że pozwany pełnił funkcję członka zarządu w w/w spółce w okresie od 07 grudnia 1989 r. do 19 maja 2009 r. Natomiast powód wypłacił na zaspokojenie roszczeń pracowniczych kwotę 209.032,61 zł, na którą składały się przedmiotowe roszczenia ze stosunku pracy należne pracownikom spółki, które powstały w czasie kiedy pozwany pełnił funkcję członka zarządu spółki, zaś stały się wymagalne w okresie kiedy J. J. przestał być członkiem zarządu. Nadto w ocenie Sądu nie stoi także na przeszkodzie przyjęcie odpowiedzialności pozwanego w tym zakresie, z uwagi na okoliczność wskazującą, że gdyby pozwany J. J. we właściwym czasie zgłosił wniosek o upadłość spółki Centrum (...), to możliwe byłoby wówczas zaspokojenie się wierzycieli z masy upadłości.

Pozwany J. J. również nie zaprzeczył faktom wskazującym na to, że powodowi przysługiwała w niniejszym postępowaniu wierzytelność, albowiem zdaniem Sądu nie ulega wątpliwości, iż powód wypłacił pracownikom spółki pieniądze z tytułu ich roszczeń wynikających ze stosunku pracy.

Wobec powyższego trzeba wskazać, że pozwany kwestionując przesłanki odpowiedzialności członków zarządu spółki z art. 299 k.s.h. bronił się argumentami, które okazały się chybione i bezzasadne. Twierdzenia pozwanego były również gołosłowne, nie znalazły one odzwierciedlenia w materiale dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy, z którego Sąd postanowił przeprowadzić dowód. Postępowanie dowodowe w niniejszym postępowaniu sprowadzało się bowiem do ustalenia bezskuteczności egzekucji przeciwko spółce i wykazania, że powodowi przysługiwała wierzytelność z tytułu wypłaconej kwoty na rzecz pracowników spółki ze względu na ich roszczenia wynikające ze stosunku pracy i niezaspokojenie ich przez w/w spółkę.

Należy także nadmienić, że członek zarządu spółki, którym był niewątpliwie J. J. mógł się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w art. 299 § 1 k.s.h., jeżeli wykazałby w toku procesu, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości spółki lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz nie wszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo nie zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz nie wszczęcie postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody. W ocenie Sądu pozwany nie uwolnił się od w/w odpowiedzialności członków zarządu za zobowiązania spółki, z uwagi właśnie na nie udowodnienie niniejszych przesłanek wynikających z art. 299 § 2 k.s.h.

Na marginesie należy zauważyć, że nakaz zapłaty z dnia 8 lipca 2013 roku sygn. akt IX GNc 931/13 wobec pozwanego J. M. uprawomocnił się w dniu 20 sierpnia 2013 r.

Wobec powyższego w punkcie 1 wyroku Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 276.099,51 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 lutego 2013 r. do dnia zapłaty. Na podstawie art. 481 k.c. odsetki liczone były od dnia następnego po upływie 14 dniowego terminu do spełnienia świadczenia wyznaczonego w wezwaniu do zapłaty doręczonemu pozwanemu J. J. w dniu 13 lutego 2013 r. Należy dodać przy tym, że na zasądzoną przez Sąd w/w kwotę na rzecz powoda, składają się kwoty: tytułem należności głównych zasądzonych wymienionymi w treści uzasadnienia nakazami zapłaty, które powód uzyskał przeciwko spółce Centrum (...) w P. oraz tytułem skapitalizowanych odsetek, jak również koszty procesu.

O kosztach procesu Sąd orzekł jak w punkcie 2 wyroku, tym samym obciążył pozwanego J. J. jako stronę przegrywającą proces (art. 98 § 1 k.p.c.).

Na koszty te składają koszty zastępstwa procesowego powoda obejmujące wynagrodzenie w kwocie 3.600,00 złotych wynikające z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1348).

SSO Iwona Dziamska